

WiseMind AB

Specialistkurser för psykologer

www.wisemind.se

TVÅNGSSYNDROM

BEDÖMNING, BEHANDLING OCH HANTERING

Stockholm, 30-31 augusti, 4-5 oktober och 22-23 november 2018

Kl 09.00-16.00 samtliga dagar

Kurskod: AKO172

Kursen är ackrediterad/godkänd som en fördjupningskurs inom inriktningen psykologisk behandling/psykoterapi. Det kan innebära att kursen också kan tjäna som specialistkurs för andra inriktningar som breddkurs. Detta blir en bedömning utifrån hur kursen förhåller sig till vilka övriga kurser den blivande specialisten gått.

Kursens syfte

Kursen syftar till att ge en helhetsbild av tvångssyndrom avseende diagnostik, behandling och övergripande patientomhändertagande. Kursen är på avancerad nivå och syftar till att psykologen, efter examinerade moment, ska få specialistkompetens i tvångssyndrom. Med specialistkompetens avses inte bara att kunna behandla enskilda patienter med tvångssyndrom utan psykologen ska också ha en grund för att, inom ramen för hennes verksamhet, kunna etablera behandlingsprogram, vårdflöden, utbildningar och kvalitetssystem, för denna patientgrupp.

Kursen har en tydlig forskningsgrund som innefattar neuroanatomi, genetik, farmakologi, neuropsykologi, randomiserade behandlingsstudier, processtudier samt kliniska fall exempel. Samtliga lärare är legitimerade psykologer med mångårig erfarenhet av att behandla tvångssyndrom, och med forskningserfarenhet inom området.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas psykologen kunna:

- Redogöra för diagnostiska markörer, prevalens, genetik, neurofysiologi etc.
- Praktiskt diagnostisera tvångssyndrom gentemot andra psykiatriska tillstånd
- Redogöra för grunderna i psykologisk behandling utifrån ett evidensbaserat synsätt
- Genomföra beteendeanalys på avancerad av patienter med tvångssyndrom utifrån operant och respondent teori samt införlivainformationsprocessmodeller i beteendeanalysen

- Redogöra för diagnostik och behandling av hoarding
- Behärska tekniker och förhållningssätt som krävs i arbete med exponering med responsprevention med svåra patientfall
- Utarbeta individspecifika vidmakthållandeprogram

Kursens innehåll

Moment 1 – Diagnostik

Diagnostik med särskild tonvikt på transdiagnostiska fenomen såsom hoarding, hypokondri, trichotillomani, psykotiska inslag, parafilier, samt tics. Syftet med detta moment är att psykologen ska kunna göra adekvat och korrekt diagnostik även i svårare fall.

Moment 2 – Orsaks- och vidmakthållandemodeller

Momentet avhandlar de olika orsaks- och vidmakthållandemodellerna av tvångssyndrom vilka inbegriper psykologi, genetik och neuroanatomi. Särskilt fokus kommer att läggas på informationsprocessteori och hur dessa fenomen kan yttra sig i en klinisk kontext.

Syftet med detta moment är att psykologen ska förstå hur olika biologiska och psykologiska faktorer kan påverka uppkomst och symptombild samt vilka konsekvenser detta kan få i en behandlingskontext. Kunskaperna som förvärvas i detta moment kommer att återkomma som praktiskt inslag i moment 4.

Moment 3 – Evidens

I moment 3 avhandlas evidensen för de olika psykologiska och farmakologiska behandlingsalternativen vid tvångssyndrom. Särskild tonvikt kommer att läggas på de olika psykologiska behandlingsmodellerna och evidensen för olika slags behandlingskomponenter. Syftet med detta moment är att psykologen ska kunna argumentera för och/eller emot psykologisk behandling utifrån ett evidensbaserat synsätt.

Moment 4 – Beteendeanalys

Moment 4 syftar till att psykologen ska kunna praktiskt genomföra en beteendeanalys av patienter med tvångssyndrom. Detta inbegriper klassisk och operant betingning samt informationsprocessmodeller. Momentet innefattar både standardiserad KBT vid tvångssyndrom men särskild tonvikt kommer att läggas på svårare fall. I detta moment ingår även en föreläsning om KBT vid hoarding som fortfarande betraktas som en del av diagnosen tvångssyndrom.

Moment 5 – Exponering med responsprevention

Exponering med responsprevention (ERP) är idag betraktat som en nödvändig intervention för att kunna behandla tvångssyndrom. Detta moment går först igenom de olika teoretiska modellerna för ERP vid tvångssyndrom. Momentet innehåller fall exempel med särskilt svåra fall där interventionerna behöver skraddarsys.

Moment 6 – Avslut och vidmakthållandeprogram

Moment 6 omfattar de interventioner som krävs för att kunna optimera behandlingsresultaten och minimera patientens fortsatta vårdbehov. Syftet med detta moment är dels att psykologen ska kunna designa en individuell vidmakthållandeplan utifrån beteendeanalysen men också kunna optimera resurser med hjälp av andra aktörer och professioner. Momentet inkorporerar kunskap från genetik, informationsprocessteori och beteendeanalys.

Kursens omfattning och uppläggning

Kursen omfattar 6 heldagar uppdelade på tre tillfällen om vardera 2 heldagar. Totalt ingår 36 lärarledda timmar och 6 timmar för examination. Undervisningsformerna är föreläsningar, seminarier och praktiska övningar i form av rollspel.

Examination

Utbildningen kommer att bedömas som godkänd/icke godkänd. För godkänt krävs närvaro på samtliga föreläsningar/seminarier samt godkänt betyg på följande examinerande moment:

1. Duggor
2. Diskussionsseminarium
3. Praktiska övningar
4. Hemtentamen

Målgrupp

Leg psykologer med grundläggande teoretisk och praktisk kunskap i kognitiv beteendeterapi.

Kursansvarig och examinator

Erik Andersson, Med dr, leg psykolog, KI

Litteratur Bates, S. & Grönberg, A. (2010) *Om och om och om igen: att behandla tvångsproblem med KBT*. Natur och kultur. (286 sidor)

Artiklar (3-5 st till varje kurstillfälle) kommer att avhandlas och tenteras.

Pris

17 000 kr + moms inkl lunch och för- och eftermiddagsfika samtliga dagar.

Kurslitteratur ingår inte. Kursdeltagarna skriver själva ut och tar med åhörarkopior, artiklar med mera.

Plats

Ersta konferens & hotell, Erstagatan 1K, Stockholm

Information och anmälan Anmälan görs på www.wisemind.se under Kontakt och kursanmälan. Ytterligare information eva@wisemind.se eller erik.m.andersson@ki.se
Sista anmälningsdag 2018-08-01

